

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Hangok a sötét éjszakából.

Beszélgések egy világjáró hazánkfival.

Politika mellett egyébektől is szó esik.

Írta: Móricz Pál.

Debrecen, október 27.

Egyik válság izgalmát még ki sem hevertük, már is újabb válságokkal fenyeget forrongó politikai életünk felbomlott békessége.

Minden épszemű magyar ember látja a viharfelhőket. Minden épfülü magyar ember hallja a vészmadarak sikongását. Szemünk előtt szervezi fekete seregeit a köznapi nyelven ugynevezett „bécsi ármány”.

A számító amerikai, a megfontolt német, a hidegvérű angol, a rajongó francia, a hevülékeny olasz minden részlet kérdést, minden hajcihét félretenne ilyenkor, midőn hazájának függetlenségét, hazájának önálló fejlődését próbálnák, bár ördögi hatalmak is megakasztani. Az egész nemzetet egyetlen hatalmas, győzhetetlen táborban találná

az orvhadak merénylete. Porig gázolnák a haza függetlenségének orv-támadóit, a haza önállóságának megakasztóit — más nemzetek! Más országokban!

Minálunk meg — ellenkezőleg — a saját nemzetből, a saját országraiból kerülnek ki azok az orvhadak, melyekkel függetlenségünk sirját, nemzeti önállóságunk temetőjét megszórták ásatni az ugynevezett „bécsi ármánykodók”. S mert magyarral marathatják a magyart, ezért ülnek századok óta nyakunkon!

Ma is másként volna a magyarság sorsa, ha a magyar szívekben a józanság, becsületesség, kitartás és összetartás éltető ereje egyenlő hévvel buzogna! Fájdalom, azonban még ma is tömegestől, seregestől kínálkoznak fel magyarok Bécsnek, részint irigységből, részint kapzsiságból, részint elvakultságból. Holott, ha most egy táborban sorakozik a magyarság, a függetlenségi és 48-as párt táborában, Bécs rég beadta volna derakát s nemzetünk felségesen szárnyalna előre a fejlődés és függetlenség aranynap sugaras útján.

Fájdalom! Ez egyszersmind végzetünk is! A sok irigykedő, agyarkodó, marakodó, konclesi magyar ma sem képes ezt a balvégzetet belátni. Ma sem képes a kishit, a részletkérdések örvényéből kiszabadulni.

Nemcsak politikai, de egyéb téren is így vagyunk mi. Ugyanigy vagyunk az irodalmi, a művészeti téren is.

Ady Endréék új hangokkal, új eszmékkel lepték meg a tespedésbe ringatott nemzetet s mindjárt egész falkák támadtak rájuk:

— Mit akarnak ezek! Miféle jusson mernek ezek így beszélni? Így énekelni? Örjültek ezek! Nemzet gyalázók ezek!

Fájdalom! Az ilyen kicsinyes, roszakaratu, irigykedő hangoknak még mindég akadnak tapsolói is, mert a porból nem vagyunk képesek feljebb emelkedni...

Ezt a lecsekélylést tapasztalhatja az az iparos, az a kereskedő, az a földműves, az az oktató is, aki önállóságot, eredetiséget, teremtő erőt érez magában és egy, vagy más találmányával a nyilvánosság elé lép. Ösztönzés helyett lehurrogják! El-

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

A Kereskedelmi Csarnok új berendezése.

(Egy előkelő klub „modern” otthona.)

A Kereskedő Csarnok régi, kopott butorzásához szokott látogatói a minap meglepődve néztek körül, mikor az átalakítás miatt hetekig zárt főterem ajtait először megnyitották.

Új berendezés készült azokban. De a berendezés nem a butorok olyan-amiyen elrakogatása ez esetben, amint eddig szokás volt, hanem e helyiségeknek művészi, egységes, harmonikus összkiképzése.

Mikor e termekben járva, egy darab Nyugateurópát érezve magam körül, elgondolkozom, jól eső érzés, tudni, hogy az a sok vesződség és kellemetlenség, mellyel a tavaszon, iparművészeti kiállításunkat megrendeztük nem maradt eredménytelen; a Hitetlen Tamások fontoskodó fejesóválása dacára, mi ebben, Györgyi Dénes építésszel, lélekben és munkában igaz testvéremmel együtt, akkor is bizva hittünk. De azt még sem reméltük, hogy ily rövid idő alatt a mi tavaszi virágos fánk ily gyümölcsöt érlel.

Nem hivalkodásból, hanem célunk érdekében hangoztatom ezt.

És sietünk köszönetet mondani a Kereskedő Csarnok modern, kiváló vezetőségének, első sorban nagy intelligenciájú elnökének Keruhoffer Józsefnek, ez alkotásukért. A modern magyar iparművészet számára e tettel egy csatateret nyertünk meg, erős bástyákat foglaltunk. A Csarnok e berendezése, bármennyibe került legyen, anyagi értékénél többet ér etikai hatásaiban. Többet ér egész sereg szónoklatnál, egész sor kiállításnál. Mert a szó repül, a kiállításon átfutnak az emberek, de itten nagyszámu intelligens ember második otthonát: a klubját alkották olyanra, hogy minden ize-porekájja a modern magyar iparművészetről beszél nekik.

Györgyi Dénes, akit e berendezés megtervezésére a Csarnok felkért, pompás munkát végzett. Munkája minden részlete kiállításra viheto és ott is feltűnésre méltó.

Ahogy belépünk, kedves, barátságos hangulatu előtérbe jutunk, melynek magyaros, barna fabutorzata, a szoba harmonikus kiképzésében igen meghatóan hat. A legfontosabb része azonban munkájának a két fő-utcai terem berendezése. Az erkélyes sarok-

szoba, szövettapétás mahagoni-fa lamberiával, mahagoni butorzáttal rendkívül izéses alkotás, melynek legfeltűnőbb része a Zsolnay-majolikával kirakott rézveretes gázkandalló, melyben fahasábformák közt lobog a láng es kelemes, hangulatos képet ad e pompás kis teremnek.

A nagyobb terem merész, de szerencsés koncepcióval úgy van kiképezve, hogy a csarnokban szokásos kisebb hangversenyekre is alkalmas legyen, de rendez körülmények közt, mikor olvasótermül használják, ne hasson a nagy terem ismert sivárságával.

Az egész terem butorzása zöldesszürkére pácolt tölgyfa. Ebből van lamberia a falakon, ebből épült jobboldalt barátságos fülkesor, ebből vannak szekrényei, asztalai, székei. Az egész munkán szerencsésen hat a pazarul alkalmazott, izléses fém mintadisz.

A nagy teremből elszakított szinpadi emelvény két oldalt Zsolnay-majolikából épült pompás lila oszlopzatra támaszkodik.

A teremben gyönyörű nemes márványból, beépített gázkandalló van.

A szinpadon elhelyezett asztal körül sorakozó rücsös-szökek művésziessége fel-

Bloch: Korunk nemi élete

ára köve 16 korona. 2 koronás havi részletfizetésre megszerezhető
Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében Debreczen, Kossuth-u. 11.

ismerés helyett lelketlenül legyalázzák. Ha tehetik, gáncot vetnek sikerei elé.

— Ez Magyarország! Ilyen a mai Magyarország, beszélte nekem keseredetten, szomorodottan — éppen e napokban — egy zseniális, nagyakaraterű, világjáró uriember, aki bejárta már az egész világot; de ki világkörüli utjain dicsőséget szerzett a magyar névnek, hasznokat magának az élelmesebb nemzetek hazájában is! Mert ott nem kicsinylés kíséri a törekvőket! Nem kétely és piszegés fogadja az igazi tehetségeket! Ha egyebet nem, de az erkölcsi jutalmat megadják még az idegenből jött vándornak is, aki művészetével, aki képességeivel rászolgált az elismerésre... Hát még, aki saját édes fiok, nemzetüknek szülöttje? Bármely téren emelkedik is ki a tömegből, egész nemzete lelkesedik érte! Egész nemzete szeretettel egyengeti utját!... Minálunk Magyarországon?! Csak pártoskodni, meg temetni tudnak, fejezte be kesernyés igaz mondókáját a vasakaratu és zseniális világjáró Dunkl Norbert, egy Kubeliknek, Kóczianak, Colbertsonnak talpraállítója.

*

Lehajtott fővel, görnyedten bandukoltam ki a sötét, ködlő őszi éjszakába! Nagy bajainknak, nagy bűneinknek akad-e valaha orvoslója?... Vagy pusztulás, szétbomlás ami sorsunk?...

A különlegesen sötét magyar őszi éjszakában hiában néztem fel az égre, csillag nem ragyogott felém! Amde érzem, ha elni akar, meg kell tisztulni, meg kell nemesedni, kicsinyes kiskorúságából ki kell nőni ennek a nemzetnek, mert ez az út, amelyen most haladunk: a sötétségnek, a diestelen pusztulásnak utja, véreim!

A „Debreczen“ szerkesztősege es kiadóhivatala Degenfeld-ter 2. sz.

tűnő. E teremben külön figyelmet érdemel egy hatalmas, de nemes formájú karosszék, mely minden káoszotagnak örökös vágya lesz és üresen nem fog állni, mert a kényelem valóságos non plus ultrája.

Az összes helyiségek izléssel megválogatott szobrokkal, vazákkal vannak díszítve.

Az elektromos világítás ügyes és hatásos alkalmazása szintén különösen figyelmet keltő, a fehér stucco-tetők a különben komoly, férfikaszinóhoz illő színekben tartott berendezésre barátságos, erőteljes világot szórnak szét.

Mindent összevéve, a Csarnok berendezése minden izében modern és magyar iparművészet sikeres, pompás alkotása lévén, örömmel köszöntjük. Es példaadó hatásától sokat várunk. Maris Nyiregyházaól, Nagyváradról és Miskolcraól érdeklődtek különböző kaszinók, hogy mikor tekinthetik meg az új berendezést, hasonlót kívánva maguknál is tesíteni.

A magyar iparművészet világszerte nagy dicsőséget szerzett már a magyarságnak, valóban illő is, hogy végre egyszer már így itthon is megbecsüljék! Dr. Rácz Lajos

Politikai hireink

A mai minisztertanács.

A függetlenségi-párt szilárd állaspontja.

Budapest, október 27.

Budapestre érkeztek ismét a kormány tagjai, hogy egy heti szünet után újból tárgyaljanak a kibontakozás módja fölött. Dél-előtti feltizenegy órakor találkoztak a győngyöző Kossuth Ferenc lakásán a miniszterek, akik közül Wekerle Sándor miniszterelnök és gróf Apponyi Albert kultuszminiszter csak ma reggel érkeztek a fővárosba.

A politikai világban igen nagy érdeklődéssel néztek a mai minisztertanács elé, amelytől valamely új fordulat bevezetését várták. Ma egy hete Bécsben a király elnöklése alatt tartottak tanácskozást a kormány tagjai és ez a tanácskozás a válság megoldásának újabb halasztásával végződött. A király a koalíció fenntartását kérte és a miniszterek lojalitásból vállalkoztak a lehetetlen megvalósításának megkísérlésére. Ez a vállalkozás tulajdonképpen próbálkozás a királyi abszolút akarat leplezésére, mert — miután a király meyeven elzárkózik minden olyan engedmény elől, amely nélkül alkotmányos megoldás nem lehetséges — tulajdonképpen a kormány arra vállalkozott, hogy keres valami olyan formulát, amely a királyi akaratát úgy tünteti fel, mintha az az alkotmányos többségnek volna a legfőbb vágya.

A minisztertanácsról a következőket közli budapesti tudósítónk:

Minisztertanács Kossuthnál.

Ma délelőtti feltizenegy órakor kezdődött Kossuth Ferencnél a minisztertanács, amelyen Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklése alatt a kormány minden tagja részt vett. Kossuth Ferenc egészségi állapota ugyan már lényegesen javult, de azért még agyban kellett maradnia s így a minisztertanács Kossuth halászbajában folyt le.

A minisztertanácsban nagy látszik nagy események történnék, mert egy órakor becsatolták az államtitkárokat is, akik közül Tóth János és Mezössy Béla kevéssel egy óra után megérkezett.

Folytatják a tárgyalásokat.

A minisztertanács iránt politikai körökben is igen nagy az érdeklődés, amit már az is elárul, hogy a Gresham palota előtt képviselők és újságírók nagy csoportokban várják a tanácskozás eredményét.

A kiszivárgó hírek mind arról szólnak, hogy a kormány a király kívánságához képest a tárgyalásokat folytatni fogja. Ezek a tárgyalások két irányban fognak folyni, — egyrészt a pártokkal folytatott tanácskozások során igyekeznek a megzavart harmóniát újra helyreállítani, másrészt Wekerlenek lesz az a feladata, hogy a bécsi körökkel tárgyalva, valami engedményt mégis hozzon. Ez a kétirányú tárgyalás azonban előreláthatólag semmi eredménnyel nem fog végződni és a jövő hét elején ismét hivatalosan be fog bizonyulni, hogy a koalíciót még sem lehet fentartani. — Wekerle a jövő hét első felében fog Bécsbe utazni, amikor jelentést tesz a királynak a tárgyalások eredménytelenségéről.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Közygylés Hajduszoboszlón. Kovács Gyula alispán elnöklése alatt tegnap délelőtti tartotta meg Hajduszoboszló r. t. város közgyűlését. A közgyűlésen egyhangulag választották meg Hradil Gézáat állatorvossá.

Átvették e törvényhatósági utat. A Hajduszoboszlón átvonuló törvényhatósági utat kikövezve, az alispán elnöklése alatt tegnap vette át a helyszínen megjelent bizottság.

A város házáról.

Mit tárgyal a novemberi közgyűlés?

Jog- és pénzügyi bizottság meghívója.

Debrecen, október 27.

A jog- és pénzügyi bizottság f. hó 30-ik napján, szombaton délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. A november havi közgyűlés tárgyait készíti elő. Több fontos ügy kerül napirendre, a bizottsági ülés tárgysorozatát itt adjuk:

1. Tóth József felebbezése kaszálo kimérés iránti kérelme tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.

2. Belügyminiszteri rendelet a Rochlitz Ignác pallagi haszonbérletén a város által építendő gazdasági épületek tárgyában.

3. Szeghalom község képviselőtestületének megkeresése a Sarrétnek Bökésésaba várossal vasuti fővonalal összekapcsolása tárgyában.

4. Hajdu vármegye alispánjának megkeresése a vármegyei távbeszélő hálózat meg kiépítéséről levő balmazújváros-egyek-esegei vonalának építési költségeihez hozzájárulás iránt.

5. Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának határozata a vármegyei székházra, a város javára bekebelezve levő tulajdonjogi korlátozás törlése tárgyában.

6. A Debreceni Torna Egylet kérvénye a nagyerdei volt korcsolyapálya átengedése és építő anyagok adása iránt.

7. A II-ik gazdasági ismételő iskola céljaira átengedendő terület ügye.

8. Szilágyi József és társai házipénztári tisztek kérelme drágasági pótlék adása iránt.

9. Az államilag engedélyezett hibás, gyenge és csekély tehetségű gyermekek részére fennálló nevelő-, ápoló- és mezőgazdasági foglalkoztató intézet igazgatóságának megkeresése egy, vagy több ingyenes hely biztosítása iránt.

10. Muraközy Gábor nyug. városi lovasrendőr felebbezése nyugdíj ügyében hozott tanácsi határozat ellen.

11. A magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének megkeresése az 1911. évi olasz világkiállításon való részvétel tárgyában.

12. A Debreceni Vas- és Rézbutorgyár r. t. felebbezése telekátvétel iránt beadott kérvényére hozott tanácsi határozat ellen.

13. Pinzettl Ferenc kérelme közs. kötelekbe való felvétel kilátásba helyezése iránt.

14. Szolnok-Doboka vármegye megkeresése a kórházi tisztviselők fizetésrendezése tárgyában készített feliratának támogatása iránt.

15. Egyéb esetleges folyó ügyek.

Dr. Vargha Elemér,
tanácsnok, bizottsági h. elnök.

A villamos vasuttest közigazgatási bejárása. A mai dátum nevezetes szerepet játszik a villamos vasut történetében. Mai napra tüzte ki a miniszter a közigazgatási bejárás idejét. A városháza nagytermében gyűltek össze a kiküldöttek. Megjelentek a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttei: Halász László máv. osztálytanácsos, Garády Sándor felügyelő és Dobszky Alfréd műszaki tanácsos, a posta és távirada részéről Lázár János főmérnök. A közigazgatási bizottságot Kovács József polgármester, dr. Magoss György, Aczél Géza, dr. Tüdös Já-

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECEN, Piac-utca 38

nos és dr. Fejér Ferenc, a Csokonai-kört Komlóssy Arthur és dr. Boldizsár Kálmán képviselték. A helyi vasut részéről Urbán Adolf, Szirmai Richárd, dr. Kemény Mór és Májerszky Mihály vettek részt. A bejárást Halászy László vezette. A bizottság csak lényegtelen változtatásokat tett azon a tervezeten, amelyet a kereskedelmi miniszternek bemutatnak. Kettős vágány fog vezetni a vasutól a nagyerdőig, a többi utvonalonok egy-egy kitérővel ellátva. A Kosuth-utcai vonalon tettek lényegesebb változtatást, amennyiben az a most épülő vasuti feljárón fog vezetni s ott összekötik a vágóhídi vonattal, amiáltal a vágóhíddal közvetlen lesz az összeköttetés.

— **Az adóügyi osztály értesítése.** Az 1909. évi IV. oszt. kereseti adó, valamint az 1909. évi föld- és házadó után kivetett általános jövedelmi pótladó lajstromok elkészülvén, f. évi október hó 28-ikától november 6-ig közszemlére lesznek kitéve. Miről az érdekeltek azzal értesítenek, hogy e lajstromokat a városháza adókövetői helyiségében a hivatalos órák ideje alatt bármikor megtekinthetik s az ellen kifogásaikat 15 nap alatt megtekinthetik. Városi adóügyi osztály.

EGYHAZ, ISKOLA.

Tanítói gyűlés. A hajdumegyei tanítók Gönczy-egyesülete ma délelőtt 9 órakor tartja évi rendes közgyűlését Debrecenben, a kereskedelmi akadémia dísztermében. A gyűlés tárgyszorában több fontos ügy szerepel. Érdekeséget kölcsönöz e gyűlésnek dr. Kovács Gábor jogakadémiai tanár előadása: „A szocializmusról” s a Hollós-féle vetítő műintézet megbízottja által bemutatandó vetítőgép, mely a modern tanításnak hatalmas segédeszköze s amelyet a vallás- és közoktatásügyi 47,802—1909. szám alatt elemi, polgári és középiskolákra taneszközü engedélyezett. Gyűlés után társasbéd lesz. — E gyűlésre felhívjuk a tanítóság s a tanügybarátok figyelmét.

Főrabbi és püspök. Egy zsidó templomban egy katolikus püspök kegyeletos emlékeze éről prédikáltak. A prédikációt Löw Imánuel dr. szegedi főrabbi tartotta Horváth Mihálynak, a nagy történetíró születésének századik évfordulása alkalmából. Löw Imánuel utódja és fia Löw Lipótnak, az egykori híres szegedi főrabbinak, ki testi-lelki barátja volt Horváth Mihály püspöknek. Az egykori főrabbi és egykori püspök együttesen, tollal, szóval és tettel szolgálták a hazát.

A mester-utcai leányiskola. Tegnap délelőtt bontották fel a Mester-utca építendő református leányiskola építésére beérkezett pályázatokat. A bizottságban jelen voltak Oláh Károly elnöke alatt dr. Szikszói Szabó László tb. alügyész, Borsos József mérnök, Rankay Jenő számtiszt. A jegyzőkönyvet Mérő József vezette. Az ajánlatok felbontása után kitűnt, hogy az összmunkákra ketten pályáztak, u. m. Tóth István 21,723 K 01 f-rel és Biczó Gyula 21,362 K 12 f-rel. Ugyanők elvállalják külön a kőművesmunkát is. Az asztalos, lakatos, üveges és mázoló munkára Dörseh Hugó 2411 K 42 f, Kocsis Imre 2091 K 35 fillérért tett ajánlatot. A badogos munkára Kerékgyártó Sándor 577 K 90 f, az ácsmunkára Horváth József 4383 K 47 fillérrel pályázott. Az ajánlatokat a bizottság kiadta a mérnöki hivatalnak.

Lapunk új előfizetői is ingyen kapják a Debreceni Képes Kalandáriomot az 1910-ik évre. o

UJDONSÁGOK.

Szózat a hajdukhoz!

Budapest, október 27.

Hajdu nép, mely tiszta és értékes tömegeddel úgy öleled körül Debrecen városát, mint ez az arany karikagyűrű itt az ujjamat, hozzád intézem szózatomat.

Jövő vasárnap, október 31-én a debreceni városház udvarán népgyűlésünk lesz. E napnak hajnalán tehát aki csak teheti, fordítsa szekere rudját Debrecen felé és a Hajdu rónaság minden utja változzék Hadak utjává, melyen az ősi ködből friss harcok törnek elő a régi küzdők támogatására.

Tépjétek le az ősz utolsó virágait, szebb helyet nem találtok számukra, mintha ezen a napon negyvennyolcas zászlóinkra koszoruba fonjátok.

Boeckay népe, föl a fejjel, elő a zászlóval! Ahogy a történelmi nevezetességű nagytemplom az ő égre törő két tornyát: úgy emeljük mi is két izmos karunkat az égre és esküdjünk meg, hogy mint eddig, ezentul is hűséges katonái leszünk a nemzet elvitáztatlan jogainak.

Mit akarunk mi?

Csak azt, amihez kétségtelenül jogunk van. Meg akarjuk szerezni jövődönk anyagi fejlődésének összes biztosítékait, felszabadítani lekötözött nemzeti erőnket, megújítani gazdaságunk betömött forrásait.

Haza akarjuk hozni Bécsből a magyar nemzeti bankot. Bolond ember az, aki a pénzes erszényét a más zsebében tartja.

Hitelünk, vagyonunk, tehát becsületünk és függetlenségünk ellenséges területen van, amíg a bank így marad. Oly területen, mely gyűlöletét minden áldott nap kimutatja ellenünk.

Ilyen áron barátokat, testvéreket, szövetségeseket szerezhetnénk magunknak, mi pedig keserves pénzünkön ellenségeinket hálaljuk.

Hogy ezt eddig túrtuk, csak együgyűek voltunk. Ha ezután is túrjuk, még gyávák is leszünk.

Ezt pedig ne vágják a szemünk közé!

Elő tehát a tépett Boeckay-zászlókkal, fel Debrecenbe, október 31-én!

Rákosi Viktor,
hajdu követ.

Szerencsétlenség a löverseny-terén.

Gróf Eszterházy Alajos megsebesült.

Debrecen, október 27.

Ma délután tartották meg a Vilmos huszárok a szokásos, őszi, házi versenyt.

A löversenyterén nagyszámu előkelő közönség nézte az egyes futamokat, amelyek azonban most sem végződtek szerencsétlenség nélkül.

Ez a verseny is megkövetelte a maga áldozatait, mint rendszeren. A ma lezajlott löversenyen három baleset és egy súlyosabb sérülés történt. A sebesültek között van Gróf Eszterházy Alajos huszárhadnagy.

Gróf Eszterházy Alajos — a hatodik futamban — a félvér akadály versenyben oly szerencsétlenül bukott le a lováról, hogy vállperece

eltört. A mentők első segélyben a szerencsétlenül járt hadnagyon és lakására szállították.

A löversenyen báró Berg Herman kapitánynak, báró Baich Péter hadnagynak és egy közkatonának kellett félbeszakítani a futamot közbejött szerencsétlenség miatt.

Colbertson Sasa hangversenye.

Kubelik 22-iki hangversenye után 5 nappal később rendezte Dunkl Norbert a fiatal Colbertson hangversenyét. Körútjában mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel fogadták s csak Debrecen város közönsége, mely két zeneművelő együletet tud fentartani — zárkózott el a méltánylást érdemlő hegedűművész támogatásától. Igazán kevés közönség hallgatta a művész játékát, ki a legnagyobb készséggel igyekezett gyönyörű játékaival meghálálni azt a lelkes fogadtatást, melyben a közönség részesítette. Minden száma után percekig tapsolt az elragadott közönség. Sajnálhatják, kik nem vettek maguknak fáradságot meghallgatni e pazar előadást, mert ilyen kitűnő technikájú s a szerző intencióit oly mélyen átérező művészt a debreceni közönség még nem hallott, ha még Kubeliket is beleértjük! Egyébként vasárnap délután 5 órakor a hangversenyt a Bika dísztermében megismételik. Itt megemlíthjük, hogy a Colbertson Sasa felséges művészetének méltánylására még visszatérünk.

— **József főherceg elutazott.** József főherceg ma délelőtt folytatta a Hortobágyon a vadlibavadászt, amely ma is kellő eredménnyel járt. A főherceg délben befejezte a vadászatot s a három óra 15 perckor induló vonattal, amelyhez különkocsiját hozzácsatolták, Füzesabonyba utazott, ahonnan másnap reggel utazik ki Taposányba. Elutazásánál jelen volt Kovács József polgármester, akitől igen meleg hangon bucsuzott el a főherceg.

— **Személyi hir.** Dr. Vargha Elemér tanácsnok ma délelőtt két-három napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **A helyi vasuttársaság igazgató-sága** abból a nevezetes és örvedetes alkalmából, amely új korszakot is jelent a helyi, a közuti közlekedés terén, a „helyi vasut villamosításának közgazgatási bejárása alkalmából” estebédet adott. A fővárosi vendégek, mint a helyből meghívott előkelőségek **Weszprémy Zoltán** főispánnal, **Uhlarik Béla** üzletvezetővel, a helyi helyőrség képviselőivel, dr. **Tüdős János** országgyűlési képviselővel, legelőkelőbb pénzintézetünknek, közhivatalainknak vezetőivel a legkellemesebben töltötték ezt az estebédet, amelyen a zenét **Rácz Károly** szolgáltatta kiváló zenekarával. Ha vasuttársaság is olyan pompásan oldja meg a villamos vasut berendezés kérdését, mint ezt az ebédet, akkor mindnyájan igazat fogunk adni az első felköszöntőt tartott **Szirmai Richárd** urnak, aki kedves, ötletes szavakkal bucsuztatta el a debrecenieket a megszokott „jóóreg” kisvasutól, éltetvén **Halászy László** miniszteri osztálytanácsost, ki sokat fáradozott abban, hogy a debreceni villamos vasut most már belátható időn belül létesül. Majd **Halászy** miniszteri tanácsos emlékezett lelkes szavakkal Debrecenről, Debrecen hivatásáról, amely vezérleje a magyar géniusznak, kívánta, hogy a létesítendő villamos vasut megfeleljen annak a várakozásnak, melyet a város hozzáfűzött. Élteti az ő-Debrecen város hazafias közönségét. **Márk Endre**, bár nem szokta meg, a magisztrátusról nyilatkozott elismerőleg, mert a villamos létesítésében tényleg nagy érdemeik vannak. Éltette a polgármestert és a tanács jelenlevő képviselőjét. **Zádor Lajos**, **Urbán Lajos** királyi tanácsosra emelte poharát. **Roncsik Lajos** **Májerszky Mihály** igazgató érdemeit

Világhírű „habig” kalapok Aszmann Ferencz
uridivat üzletében, városházzal szemben.

emelte ki. Szóltak még Aczél Géza, Komlóssy Dézsi, Wessprény Zoltán főispán, (aki csak azt kérte a társulat vezetőitől, hogy a sámsóni vasút kocsijait festessék ki, mert piszkosak, izléstelenek), szóltak még dr. Fejér Ferenc is, azután a társaság a késői óráig végig keletve együtt maradt a Ruzs Károlyok mizsikája mellett. Desérettel kell felemlítenünk a Nánth András által következő kiírt estebőlet: E 3 éves. Balatoni Fogas Foss gombival, Nyulgerine pástómmal, Vesepeveszeszelekek kőritve, Palyka, Kappan Sülták, Compote, Parfaites, Giardinoito, Mokka, Likörök. Borok: ménesi vörbor, szekszárdi vörös, bikavér, tokaji asszu, fehér burgundi, a mi borunk, arany bika gyöngye, szomorodni, Törley Casino Sec.

— **Az új debreceni ügyvéd.** Debrecen ügyvédi kara és ura társadalma egy a kö ügyek iránt kiválóan érdeklődő, a vármegye életében vezető szerepet játszott férfival gyarapodott meg. Dr. Nagy Gábor hajdunánási ügyvéd, földbirtokos, a vármegyei közgyűlésnek is rég' idők óta egyik oszlopos tagja, Debrecenbe telepedett át! Állandó lakója lesz városunknak. Dr. Nagy Gábort, aki elnöke volt a nánási kaszinónak és a városi dalárdának is, fájdalmas szeretettel és megható ünnepélyek keretében buszították el nánási barátai és tisztelői, mint a városnak egyik legérdemesebb szülöttjét. Dr. Nagy Gáborban és nevében, mint a legtovább nemes társadalmi mozgalom kezdeményezőiben, sokat veszített Nánás város társadalma; midőn dr. Nagy Gábort, aki tagja a függetlenségi- és 48-as pártnak is, szívesen üdvözöljük nevével együtt, mint Debrecen állandó lakóját, ugyanitt adjuk ügyvédi irodájára vonatkozólag közreadott értesítését is:

„Van szerencsém tudatni, hogy ügyvédi irodámat Hajdunánásról Debrecenbe a Péterfia-utca 6. szám alatti házamba tettem át. Tisztelettel dr. Nagy Gábor ügyvéd.”

— **A Rokkant- és Nyugdíj-Egylet jubileuma.** Lázás buzgalommal készült városunk munkástársadalmi a vasárnapi ünnepére. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egylete törte meg hazánkban azt a kárhózatot közönyt, amellyel a fizikai munkás a szellemi munkás iránt viszont viseltetett. Sok időnek kellett elmúlnia, hogy e szó „munkás” megtalálja méltó helyét egy egyesület szellemében, ahol e szóban „munkás” egy mind a izében demokratikus szó értendő. E 10 éves évfordulónak értékét főképpen abban látjuk, hogy noha az egyesületnek az országban 281 fiókja van, olyan értékes tevékenységet a közjótekonyság terén a temesvári fiókon kívül, mint a vasárnapi jubiláló debreceni pénztár — egy sem fejt ki. Iparosaink, kereskedőink s a vagonnal nem rendelkező szellemi munkásaink mind megtalálják közös érdeküket ez intézmény falai között; tehát ez évforduló nem csupán a letűnt tíz évek sikereit, hanem az egyet-érésben rejülő hatalmas erőt fogja elébünk tárni. E lélekemelő ünnepélyre a központ képviselőiben, mint hírlík lejón Budapestől Kaants Antal igazgató is, akit a rendezőbizottság a szombaton délelben érkező gyorsvonatnál küldött meg vár. A jubileumi ünnepély vasárnap éhő 31-én veszi kezdetét a Bika dísztermében tartandó diszközgyűlésen, ahol a kibocsátott programmszerint közreműködik a z. „Egyetértés” dalárda is, itt az emlékeszédet Szávay Gyula ker. és iparkamarai titkár, a fiók-pénztár védnöke tartja, a diszközgyűlés után diszebed. Felölte érdekesnek ígérkezik az esteli mű-orrall egybekötött táncmulatság, amely szintén a Bika dísztermében lesz megtartva. Itt említtük meg, hogy Burg László városunk egyik kiválóan szakképzett fényképésze, aki a közel múltban nyitotta meg a műtermét a Kossuth-utcán, felajánlott az egyesület részére száz drb jegyet, amelyet a rendezőség este a táncmulatságon 30 fillér ellenében fog árusítani s mindenki, aki ezt a jegyet megvette, 30 napon belül, ha jelent-

kezik a fent nevezett műteremben, igényt tarthat egy tetszőszerinti nagyságu fényképre teljesen ingyen, a jegyekből befolyó pénzüsszeget, mint adományt az egyület segélyző alapjának adományozza. Előre váltott jegyek kaphatók személyjegy 1:80 K, családjegy 4:50 K Bosznay J. és Társa Kossuth-u., Griczmann Gyula városházépület, Dianiska Agoston Petőfi-tér és Lechner Károly uraknál ipartestület.

— **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen jó anyáknak, szerető jó nagymamának néhai özvegy polgár Varga Józsefné özvegy Csonka Julianna asszonynak élete 77-ik, özvegységének 9-ik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 29-ikén fognak a Garai-utca 8. számú gyászházától a nagytemplomban tartandó gyászióra után a Péterfi-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Mely végtisztességteteire rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1909 október 28. — Bánatos gyermekei: polgár Varga Mihály nevével Szabó Erzsébettel és gyermekeik, Varga Julianna özvegy polgár Kovács Ferencné és gyermekei, Varga Zsuzsanna férjével polgár Gyöngyösi Ferenc és gyermekeik, Varga Mária férjével polgár Salánky Mihállyal és gyermekeik, Varga Eszter férjével polgár Boda Jánossal és gyermekeik, polgár Varga József és gyermeke. Valamint számos közeli és távolabbi rokonok nevében is. — Áldás és béke legyen porai felett.

— **A Szent László dalegylet háziestélye.** Szinte bámulatos az a hatás és érdeklődés, amely közönségünk körében a Szent László dalegyletnek minden hangversenye, háziestélye iránt megnyilvánul. — Érdeme ez a fáradságtalan, népszerű vezetőségnek, de érdeme ez a művészi színvonalig iskolázott dalosoknak is a jeles Kovács Károly karnagy vezetésével. Bizonyosra vesszük, hogy a dalegyletnek november 6-iki „házi estélye” is a szokott módon sikerülni fog; hisz ennek a hangversenynek nagy érdekességét kölcsönöznek a szolnoki „nótaszerző barátoknak” Radvánszky Józsefnek a gyönyörűbbnél gyönyörűbb népdalai, amelyet a szerző jelenlétében fognak előadni. A Szent László dalegylet háziestélyét a népszerű Márkus Jenő vendéglős „Dreher” söresarnokában tartják meg. A tánc sem marad el. Az érdekesnek ígérkező estély műsora a következő:

Nyitány. Játssza Kiss Gyula zenekara. — 1. Szabadság dal. Huber Károlytól Előadja a dalegylet. — 2. Monológ. Előadja: Orosz Tamás III. év. hittanhallgató ur. — 3. Hegedű duett. (Sennerin álma) Játsszák: Csorba József és Lenkei Béla. 4. Népdalok. Radvánszky Józseftől. Eneklí: a dalegylet. 5. Magyar-tánc. Lejtí hat bájos urleány. 6. Rikóci-induló. Zenekisérlet mellett. Eneklí a dalegylet.

— **Az Alsó-Szabolcs-Tiszai Ármentesítő Társulat** november 6-án tartja meg rendes közgyűlését a társulat Széchenyi-utcai tanástermében. A közgyűlés a jövő év költségvetését tárgyalja és az évi jelentéseket veszi tudomásul.

— **Utszéről.** Ha előre nézek, ha előre megyek ködlős szomorú ősz, bádgyasztó ősz, a közelgő tél fehér palástját, halotti palástját szövögető őszutó borong, páradzik előttem.

Midőn hátra vetem tekintetem, midőn felbojgatom emlékeimet, onnét tüzes sugarak nyargalóznak felém. Pompa virágok bologatják harmatos fejüket! Hamvas kék az ég! Édes gyümölcsök a fákon! Édes esők a hevílő ajkon. Lenszin hajak fonódnak össze a barna selyem hullámokkal. Nevet! majd könnybe borult szemök... Hivogatnak, csalogatnak a tavaszi álmok. Nyári valóságok. Arcomat pirosra festi a esők, az ölelés me-

lege, midőn hátra tekintek. Midőn felbojgatom emlékeimet. A szarkaláb virágbetűs, rózsavirág levél gyöngéd emlékeket.

*
Didergő szívvel érzem, ha ennél a fordulónál megálhattam volna! Ha nem kellett volna tovább menni, menni abból a sugaras, lánydalos, illatos másik világból, most az őszi ködben is pirult arccal, kevélyen törtetnék előre. A nedves őszi ködben, mely undok szürke pókhálóhoz hasonlatos. Irtózatossá pókhálóhoz: zugolyában az óriási pókkal, mely szívem vérével szivja, izmain acélját megtöri és földig görnyeszt, mert egyedül haladok, magányosan haladok utamon és itt áll előttem rejtelmével az éjszaka. Darumadár szólajtatós vaksötét éjszaka a haldokló ősznek.

— **A vadászok figyelmébe.** A debreceni vadásztársaság esütörtökön délután öt órakor a városháza nagytermében ülést tart.

— **Vilmos-huszártisztból — főispán.** Gróf Széchenyi Viktor Debrecenben idők. Széchenyi Viktor ez idő szerint Sopron városnak és Sopron megyének a főispánja; — ezelőtt számos évekig a Vilmos huszárezrednél szolgált mint főhadnagy. A nemzeti ellenállás idején ott hagyta ezredét, majd a hazafias kormány főispánnak nevezte ki. — Azonban még sem vált hűtlenné régi ezredéhez, volt ezredének szerdán lezajlott lövészversenyére ismét eljött Debrecenbe és a Bikában szállott meg.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Kátóna Erzsébet ref. 2 hónapos, Nagy Zsófia róm. kath. 15 napos, Bajusz István ref. 5 napos, Kovács Józsefné ref. 56 éves.

— **A paci erdő rejtelve.** A „Debrecen” tegnapi számában hirt adott arról a titokzatos halálesetről, amely a paci erdőben történt. A galyat szedegető asszonyok találtak rá egy gyermek hullájára és értesítették az esetről a csendőrséget, amely az esetről jelentést tett az ügyészségnek. A vizsgálat kiderítette, hogy a gyermeket két társa fojtotta meg, akik a fiu csizmáira vágyódtak, melyet lehuztak az áldozat lábáról és a bokorban rejtették el. A csendőrség a tetteseket is kézrekerítette két 16 éves fiu személyében, akiket megkötözve a rendőrség fogházába kísérték. A helyszínen dr. Dézsi Gyula kir. ügyész és Kovács Péter dr. vizsgáló bíró jelentek meg. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

— **Titokzatos haláleset.** Hajdusámsomban a napokban az utcán eszméletlen állapotban találták Báthori Gábor odaváló lakost. Báthori Gábor, mint Hajdusámsomból jelentik, anélkül hogy kihallgatták volna, meghalt. A nyomozást tovább folytatja a csendőrség.

— **Szüreti és szoba tűzijátékok, arketák, békák, bombák és görögtüzek** legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kapható.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Lapunk minden előfizetője** ingyen kapja az országos hírt, pontos címtarral ellátott Debreceni Képes Kalendáriumot. Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona

SPORT.

— **A Vilmos huszárok lövészversenye.** Csunya, ködös időben folyt le a cs. és kir. 7-ik Vilmos német császár és porosz király nevével viselő huszárezred szokásos őszi lövészversenye, amelyen csak az ezred állományába tartozó tényleges és tartalékos tisztek és zászlósok lovalgathattak. A 7 számból álló

versenyprogramra összesen 109 nevezést jelentettek be. A győztesek díjazására 20 tiszteletdíj — ezek között a német császár nagy értékű vándordíja — állott a versenyrendező bizottság rendelkezésére. A csunya idő dacára nagyon szép közönség jelent meg a lóversenyterén és mindvégig élvezettel gyönyörködött a szép mezőnyökben.

Részletes eredmény a következő:

I. Szolgálati lovak akadályversenye, 3206 méter. I. Fanta Géza százados Csigája. II. Gátverseny 2400 méterre. I. báró Baich Péter hadnagy Mozija. III. Altisztek akadályversenye 3200 méterre. I. a 4-ik század altiszteje. IV. Saját lovak akadályversenye 4800 méterre. I. báró Waldbott Kelemen főhadnagy Candeharja. V. Steeple-chase szolgálati lovak számára 4000 méterre. I. Pazy Kornél főhadnagy Delejtyje. VI. Félvér akadályverseny 3200 méterre. I. Detrich Gyula hadnagy Ilkája (lovagolta Teleki). VII. Huszárok gátversenye 3200 méterre. I. a 4-ik századból. — Az ezredtulajdonos Vilmos német császár és porosz vándordíját az eddigi védő gróf Eszterházytól a IV. futamban báró Waldbott Kelemen főhadnagy nyerte el, ki a jövő őszi versenyig lesz birtokában a győnyörű és nagy értéket képviselő tiszteletdíjnak.

SZINHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyószám 26. A) bérlet 9. szám.
Ujdonság!

Passe-Partout.

Szimmü 3 felvonásban.

Főbb szereplők:

Gerő Ida	Nádor Zsiga
Kemény Lajos	Győre Alajos
Gyöngyi Izsó	Gyöngyi Jolán
Olah Zoltán	Kardos Geza
Mártonfi R.	Lugosi Béla
Püspöki R.	Báthori Mária
Huzella Irén	Szilágyi Berta
Hahuel Aranka	Árkosi Vilmos
Kallós	Sándor Margit

* **Dollár királynő.** Vasárnap este Fall Leó nagyszerű operettje a Dollár királynő kerül színre új betanulással. A kitűnő, szépen zenéjű operette, mely a tavalyi idény egyik szenzációs sikerű darabja volt, vasárnap új betanulással adatik. Az igazgatóság engedve több oldalról jött felszólításnak, az Arendás zsidót vasárnapról levette a műsorról, tekintettel hogy a bankgyűlésre nagyon sok idegen érkezik városunkban és helyette a Dollár királynőt tüzte ki. Érdekessé teszi az előadást az új szereposztás is. Szilassy Etel játsza Dacsit és Gyöngyi Jolán Olga grófnét, a többi a tavalyról ismert elsőrangú kiosztás szereplői.

* **Varázskeringő.** Hétfőn kerül színre Strauss Oszkár világhírű operettje a Varázskeringő. A Steingruber Franci híres szerepét Szilassy Etel adja először nálunk. Lethár szerepében Szabó Gyula lép fel mint vendég a Király színház tagja.

A veszett kutya áldozata.

A ladányi állomáson kitört rajta a veszettség.

Borzalmasan pusztult el.

Püspökladány, október 27.

Borzalmasan pusztult el egy Biharvármegyébe tartozó, cséhtelki lakos öreg ember.

Sólyom Gábor már 63 évet megért. 5 gyermeknek volt az apja. Cséhtelken lakott s mintegy 4 hét

előtt egy veszett kutya megmarta a szegény embert.

A veszett kutya által ejtett sebeit a körorvosnak is bemutatta Sólyom Gábor, de a körorvos nem tudta megállapítani rajta, hogy veszett eb marta meg az öreget. Sőt oda nyilatkozott, hogy „részezen bukott el és úgy sértette meg magát a szerencsétlen áldozat.” Ezen téves feltevése alapján a budapesti Pasteur-intézetbe sem szállította fel Sólyom Gábort.

Multak a napok és bekövetkezett a szörnyű, a borzalmas katasztrófa.

Ma délelőtt a veszettség tünetei mutatkoztak a szerencsétlen Sólyom Gáboron, amikor is hozzátartozói vonatra ültették, hogy Budapestre vigyék fel.

Azonban a püspökladányi vasuti állomáson bekövetkezett a borzalom. Sólyomon kitört a szörnyű veszettségi düh. Kénytelenek voltak kényszerzubbonyt huzni reá! Szerencséjére nem sokáig tartott gyötrelme, mert iszonyu leirhatatlan kinok, hörgés, vergődés között elpusztult Sólyom Gábor.

Az egész állomás személyzete, az utasok mind borzalommal, iszonyattal nézték ezt a szörnyű jelenetet. A veszett kutya áldozatát Ladányban temették el.

A vasárnapi bankgyűlés.

Kik jönnek?

Debrecen, október 27.

A vasárnapi bankgyűlés iránt mindenfelé nagy az érdeklődés. Az északkeleti vármegyék számos függetlenségi- és 48-as pártja bejelentette képviseltetését. Ezenkívül számos képviselő jön le, hogy annál impozánssá tegyék a gyűlést. Jövetelüket a következők jelentették be:

Képviselők: Batthyány Tivadar gróf, Holló Lajos, Mérey Lajos, Teleki Arvéd gr., Ábrahám Dezső, Balogh Mihály, Bernáth Béla, Bernáth Zoltán, Buza Barna, Nagy Barna, Csizmazia Endre, Dudits Endre, Eitner Zsigmond, Eber Antal, Lányi Mór, Földes Béla, Fogarassy Zsigmond, Fried Lajos, Halász Lajos, Hebrony József, Hirtenstein Lajos, Horthy Béla, Hrabovszky Guidó, Kállay Lipót, Kelemen Samu, Kókényesdy Mihály, Kubik Gyula, Kun Árpád, Leszkay Gyula, Lovász Márton, Luby Béla, Luby Géza, Marjay Péter, Máthé László, Nagy Barna, Nagy Dezső, Molnár Akos, Novák Dániel, Papp Béla, Rátkay László, Sümegi Vilmos, Szatmári Mór, Szokoly Tamás, Vertán Endre, Visontai Soma, dr. Bakonyi Samu, Csanak János, dr. Tüdös János, Papp Elek, Rákosi Viktor, Justh János, Benedek János.

Tehát összesen 53 képviselő, továbbá: Batthyány Pál zalamegyei, Balla Aladár dr. ujjvidéki és gróf Vay Gábor szabolcsi főispánok.

Hajdu megye.

Hajdu megye népe is hatalmasan szervezkedik a népgyűlésre. Hajduböszörmény város 400 főnyi küldöttséggel fogja magát képviseltetni. Hajdunánásról 300 tagú küldöttség jön. Hajduszentpál város 300 tagú szoboszlói küldöttséget Adám János pártelnök vezet.

Hajdúhadházi Wessprémy István elnök vezetésével 100-an jelentkeztek, körülbelül ennyien jönnek Hajdudorogról is Loóg Béla dr. vezetésével. A többi összes községek mind bejelentették csatlakozásukat. Külön jelentkezett a balmazújvárosi népkör.

Hajdu megye nádudvari járásának községei október 24-én kerületi pártgyűlést tartottak. A kerületben legalább 500 ember részvételre számítanak; úgy, hogy Papp Elek országgyűlési képviselő már külön vonat indítása iránt intézkedett, Hajdusámson 48.

Bihar vármegye függetlenségi és 48-as pártja Nadányi Károly orsz. képviselő, megyei pártelnök, Sebő Mihály dr. pártjegyző, Sebess Gyula, Fényes Zoltán pártelnökök vezetésével részt vesz a debreceni gyűlésen. A hivatalos megyei párton kívül nagy számmal jelentkeztek a kerületek és községek, mintegy 400-an.

Szabolcs megye függetlenségi és 48-as pártjának nagy választmányát Hrabovszky Guidó országgyűlési képviselő ülésre hívta össze, hol a debreceni népgyűlésen való részvétel elhatározta. — A szabolcsmegyei párt küldöttségében részt vesz gróf Vay Gábor főispán is, ki érkezését már bejelentette.

A szabolcsmegyei párt 376 tagu óriási küldöttséggel lesz képviselve. A megyei párt nagy küldöttségében résztvesznek az összes megyei kerületek küldöttei. Így a népgyűlésen az egész Szabolcs vármegye képviselve lesz. Azonban ezenkívül is még számos jelentkezés érkezett a debreceni párt elnökségéhez a m gyéből, a kerületből is mintegy 300-an.

Szatmárnémeti szab. kir. törvényhatósági város népes küldöttséggel lesz képviselve.

A szatmári küldöttség, dr. Kelemen Samu vezetésével legalább 30 tagból fog állani. A mátészalkai kerületet Szunyog Mihály, a fehérgyarmati Luby Géza, a csergerit Luby Béla fogja vezetni. Nagykároly város küldöttségét dr. Adler Adolf pártelnök vezeti s jelentkezésük szerint a küldöttség mintegy 30 tagból fog állani. A küldöttségben részt vesz Papp Béla országgy. képviselő is. Ezenkívül megjelenik a debreceni népgyűlésen a szatmárnémeti függetlenségi párt hivatalos küldöttsége is Luby Géza elnök vezetésével. A jásznagykunszolg. megyei függetlenségi párt küldöttségének vezetésére Papp Eleket kérte fel. A karcagi népes küldöttségben részt vesz Abraham Dezső képviselő. Törökszentmiklós csatlakozását lelkes hangu levélben jelentette be Szilágyi Sándor elnök.

Kunszentmárton függetlenségi pártjának képviselőjében Bozik Gábor körelnök jön. Mezőtúr és Szolnok nagy magyar városok függetlenségi pártjai is gondoskodnak, hogy képviselő nélkül ne maradjanak.

Zilah városát, Szilágy megye székhelyét 10 tagú küldöttség képviseli. A tasnádi kerület küldöttségében részt vesz Kun Árpád orsz. gyűl. képviselő.

Bereg megye 4 kerülete közül 3 képviselve lesz.

Munkács város függ. és 48-as pártját 14 tagú küldöttség képviseli.

A kis Ugoesa megye egyetlen függetlenségi kerülete is bejelentette részvételét.

Az ungmegyei függetlenségi párt küldöttségében részt vesz Csuhá István a megyei párt alelnöke is.

A fenti kimutatás csak az október 26-ig beérkezett értesítéseket tünteti fel. A jelentkezések azonban még mindig nagyszámmal érkeznek.

TÁVIRATOK.

A minisztertanács eredménye.

Budapest, október 27. A mai minisztertanács eredményéről nagyon kevés szivárgott ki. — Anynyi bizonyos, hogy a tanács tagjai megbízták Wekerlét, hogy Budapesten és Bécsben egyaránt indítsa meg a tárgyalásokat a válság megoldása iránt.

Fehér Ipoly meghalt.

Budapest, október 27. Pannonhalmáról jelentik, hogy Fehér Ipoly pannonhalmi főapát délből elhunyt.

Bomlodozik az alkotmánypárt.

Budapest, október 27. Az alkotmánypárt egyik tagja Andrássy Gyula ellen nyilatkozott. A nyilatkozat felhívja Andrássyt, hogy ne dolgozzék az önálló bank ellen, mert ez esetben az alkotmánypártnak több mint harminc tagja kilép a pártból. Az alkotmánypártamagy is gyenge s az csak azért ekzisztál, mivel a belügyi kormányzat a kezében van. A nyilatkozat nagy szenzációt keltett. Gróf Eszterházy Mária a „Magyarország“-ba levelet írt, amelyben felhívja a nyilatkozót, hogy nevezze meg magát.

Furfangos bányász,

Budapest, október 27. Feriák Lajos bányász egy sorsjegyet játszott. — A sorsjegyet nagyobb nyereménnyel ki is huzták. Egyik bányásztársa: Kövesi Domokos megsejtette ezt s ajánlotta Feriáknak, hogy el-megy 6 telvenni a pénzt. Fel is jött Budapestre s innen 200 koronát küldött társának azzal, hogy anyit nyert. Feriák közben megtudta, hogy sorsjegyet hatszázezer koronával huzták ki. Azonnal feljelentette táviratilag Kövesit, akit a budapesti rendőrségnek sikerült is letartóztatnia.

Babarci Schwartz Ottó — báró!

Budapest, október 27. Babarci Schwartz Ottót a király ma báróvá nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap holnapi száma hozza.

Közigazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 27.

Buzakinálat és vételkedv tartózkodó. Üzlettel irányzat mellett jelentéktelen forgalom 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: borus.

Buza októberre	14.60—61
Buza áprilisra	14.07—08
Rozs októberre	9.56—57
Zab októberre	10.13—14
Rozs áprilisra	7.40—41
Zab áprilisra	7.61—62
Tengeri szeptemberre	6.81—82
Tengeri májusra	0.00—00
Repece augusztusra	00.00—00

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Halálos verekedés. Halált okozó súlyos testi sértés vétsége miatt állott ma a debreceni kir. törvényszék előtt Csepregi Ferenc és négy társa. A vádlottak január hó 31-én Egyeken mulattak Stern Herman koresmájában, ahol Kis János is mulatott többet magával. A régi koresmai történet ismétlődött a két társaság közt. Először összeszólalkoztak, majd pedig verekedés lett a vitaközlés vége. A koresmai hareban Kis János oly súlyosan sérült meg, hogy szenvedett sérüléseibe behalt. A törvényszék Hoffmann József elnöklete alatt Csepregi Ferencet egyévi börtönre, Homonnai Andrást, Csöke Ferencet, Urbán Józsefet pedig 6—6 havi börtönre ítélte, Ale Ferencet pedig a bíróság felmentette. A vádlottak felebbezték.

§ Meglopta az édes anyját. Látogatába ment haza Derecskére Feldmann Antal 21 éves góplakatos segéd, de odahaza nem talált senkit. Feldmann édes anyja bezárt kamráját feltörte és az ott elhelyezett 21 korona készpénzt és több ékszert lopott el. A vásott legényt, aki már 5 ízben volt büntetve, a bíróság ma 10 havi hirtőnre ítélte, az ítélet jogerős.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

Összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
ősnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Első kutató kérdésünkkel vagy három-ezer mértföldet kell áthaladnunk. Egyszerűen mondvá, kedves nagysád, Amerikába kell küldenünk.

Ez természetesen rendkívül meglepett. Alig vártam, hogy megtudjam, miért kell Amerikába küldenünk.

— Kegyeedtől függ, — folytató, — ha meghallgatta mondanivalómat, vajjon akarja-e magát oly nagy költségbe verni, hogy New-Yorkba küldjön egy embert, a költség pedig egy hosszú sürgőnyt is odaszámítva, számításom szerint...

— Sohse gondoljon a költséggel! — kiáltám türelmemet veszítve, az ügy ezen kiválóan skót felfogásával, mely tárcámra fektette a legfőbb súlyt. — Nem törődöm a költséggel, csak azt akarom tudni, mit fedezett fel!

Playmore ur mosolygott.

— Nem törődik a költséggel, — mondá magában tetszetősen, — egészen nő, egészen nő!

Visszafelélhettem volna, hogy:

— Előbb gondol a költségre, mint bármi másra, Egészen skót, egészen skót!

Azonban, azon időben, több volt a gondom, semhogy élceskedni bírtam volna. Csak türelmetlenül az asztalra doboltam és idegesen kiáltam:

— Mondja már! mondja már!

Kivette zsebéből a tisztázott másolatot, mit Bénéjamin készített jegyzetei után, és Dexter végső szavaiban ezekre figyelmeztetett:

„Mi lesz a levéllel? Égesse el most. Nincs gyufa a gyufatartóban, A ház felforgatva. A cselédek mind oda.

— Valóban érti, mit jelentenek ezen szavak? — kérdém.

— Visszatekintek saját tapasztalataim tárházába, — felelt Playmore ur — és tökéletesen értem, mit jelentenek e szavak.

— En is megérthetném?

— Mi sem könnyebb. Ezen érthetetlen mondatokban a Dexter emlékező tehetsége híven felidézett bizonyos tényeket. Csak e tényeket kell elmondanom önnek s minden világos lesz előtte s ép oly böles lesz, mint én vagyok.

(Folyt. köv.)

1533—1909. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2716/4. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Halász Ignác részére ** lakostól 60 korona tőke, ennek 1907 évi október hó 18. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 75 kor. 42 fillér perköltség erejéig, 1909. évi július hó 19-én bíróilag lefoglalt és 629 korona 20 fillérre beesült butorok, fényképező cikkek, képek és egyéb ingóságok 1909. évi november hó 3-án, délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Egyház-tér 3. szám. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Mezjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi október hó 11-én.

Bódogh Zs.

birói kiküldött.

Van szerencsém a n. é. közönséget* tisztelettel értesíteni, hogy a régen fennálló

BLATTNER BÉLA-féle órás üzletet,

amely már 4 éve, hogy vezetésem alatt áll, a mai naptól kezdve saját nevemen és pedig:

BLATTNER BÉLA
UTÓDA

FÜSI GÁBOR

néven tovább vezetem.

Egyben van szerencsém a legolcsóbb szabott árat szives tudomásra adni:

Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
Inga óra, 1 napos, felet és órát ülő szép hangos ütessel, 70 cm. tokban 6 forint, 100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm. tokban 10 frt 50, harangütessel 12 forint.
Konyha óra 2:50, 3—, 3:50, 4— forint.
Zsebóra üveg 15 kr. Zsebóra mutató 10 kr.
Inga órák 3 évi jótállással. Zsebrák és Ébresztők 1 évi jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s legolcsóbban 1 évi jótállás mellett.

— Akar Ön eredményesen hirdetni?

— Kérje a 412. számú telefont!

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR“ folyton égő kályhák

Felülmulhatatlan fűtőképességgel.
Tüzelő üz tűzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás!
Kis helyet foglal el!
Árkap ingyen és bermetve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Placc-u.

307839/909. szám.

F IVa.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

HIRDETMÉNY.

Közhirre tesszük, hogy a Budapest nyugoti pályaudvar állomáson áru- és kocsitorlás folytán beállott rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel, kereskedelemügyi magyar királyi Minister úrnak f. évi október hó 24-én kelt ad. 81061. sz. engedélyével, a vasuti üzletszabályzat 63. §. (3.) 2., valamint a vasuti átfuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6. §. (3.) 2. pontja alapján az érvényben levő szabályzatszerű szállítási és póthatáridőkön kívül úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban f. évi október hó 27-től kezdve visszavonásig:

a Budapest nyugoti pályaudvar állomáson fel- és kiadásra kerülő teherárúkra — élő állatok, friss hús, friss gyümölcs, friss főzelék és tojásküldemények kivételével — még további 5 napi időleges szállítási póthatáridő fog alkalmaztatni.

Budapest, 1909 október hó 25-én.

Az igazgatóság.

HÖLGYEK
részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépitőszér a

FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Miteser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1-20 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerárában.
Szoboszlón: Barbócz Zs. Bösörményben: Ercsey Gábor.

Páratlan és csodás hatású!

Óvakodjunk utáztatóktól!

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmet nyert.

Erősítőszér gyöngékedők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,
csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Képeknek minden nagyságban egyszerűtől legdrágábbig

Épület- és portálé üvegezési vállalat

Kaszanyitzky Endre
főutczai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Kötünő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Kovács Gyula
vaskereskedő

DEBRECZEN, a „Bika“-szálloda mellett.

1909. évi hitelesítésű mérlegek és súlyok. Takaréktüzhelyek, vaskályhák, főzőedények, husvágógépek. Amerikai mosógépek

Eperjesi cserépkályhák raktára.

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyel Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré s üdévé teszi az arcbört! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő
„Kigyó“ című gyógyszerárában.
DEBRECZEN.

SZABADALMAK
védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-államokban

GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, szabadalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 13.
Telefon 172-74.

Legbiztosabb szépitőszér a

FÁY-féle ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.
Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbört tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.
Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerész
Debreczen, Kossuth-utca 8., a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszerár.

Legujabb

női ruhaszövet
Bársony és selymek, Mosó velezek dus választékban raktárra érkeztek.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN,
Kistemplombazár.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szólg 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D.V.“, „Szinházhati“, „Pipacs“, „K. Z.“ „Fehérszegfü“ jeligére.

Nagyobb összeggel támogatnám azt a csinos, szép termetű hölgyet, ki fényképes ajánlatát „Athléta“ jeligére a kiadóhivatalban leadja.

Melyik fiatal vagy nős ember lenne hajlandó, egy középkorú nővel, megismerkedni és tíz koronával kíségetni, az írjon Fehér szekfü jeligére, a kiadóba.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemű kávé pörköltje a kirakatban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

Két raktár november 1-re kiadó. Csapó-utca 50. sz.

35—40. mm.-ig elsőrendű széna eladó 70 forintért, Németi Lászlónál Csapó-utca 18. szám alatti mézszárszékben. Értekezhetni a délelőtti órákban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádogos-u. 1. 15

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens, fiatal özvegy nő; előmeét jó gazdasszony. Cim a kiadóban.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Uri házhoz nevelőnek ajánlkozik collegiumban érettségizett, francziául is tanító I. éves joghallgató. Ajánlatokat „Nevelő“ címre kérek a kiadóba.

Kiadó 4 szobás, kényelmes lakás Sétakertben. Cim a kiadóban.

Eladó ház Hajdusámszonban. A község legélénkebb helyén, szép nagy üzlethelyiséggel, 2 nagy kirakatablakkal, redőnyzárakkal, 3 kisebb szoba és egy nagy terem, a piactér mellett, üzlethelyiségnek igen alkalmas, eladó. Felvilágosítás a hajdusámszoni Olvasóegylet elnökségénél nyerhető.

Műhelynek világos pineze kiadó. Értekezhetni István-gőzmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Kereslet.

Egy házmester kerestetik. Cim: Alföldi Károly, Péterfia-utca 4.

Comptoirista, magyar-német levelezésben jártas, szerény feltételek mellett állást keres. Bővebbet a Vasuti Takaréknál.

A piacz-utcán vagy környékén hivatali helyiségnek alkalmas 2 szobát, előszobát keresek, fatartóval. Egyik szoba utcai legyen. Cim a kiadóban.

Teljes üzleti bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedüs és Sándor cézegnél, Kossuth-utca 11.

Jó írással és jó beszélőképességgel bíró intelligens urak 3—10 korona napi díjazás mellett felvétetnek. — Ajánlatok „Állandó“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladás.

Eladók: egy jég szekrény, butorok, konyhaberendezés, porcellán servicek. Darabos-utca 5. sz., az emeleten.

53 darab 4 méteres, 17 darab 3 méteres és 8 öl I. oszt. hasított akácfa eladó. Értekezni lehet Boldogfalva-ut 5.

Eladó új kibocsátású Forgalmi-Bank részvények. Cim a kiadóban.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cim a kiadóban.

Egy jókarban levő írópép eladó. Bővebbet Radó Piac-utca 30.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Bihar—Dlőszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű füzök

Arctályol, divatövek, gyöngy- és bőr díszításkák,

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

◀ divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

SARG-féle

60

KALODONT

Fillet

LEGJOBB FOG-CRÈME

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
∴ kárpitos és díszítő ∴

DEREGZEN, IV., Piac-utca 44. sz.

Alapított 1850.

Telephon 377.

A debreceni iparművészeti kiállításon állami ezüst-
∴ éremmel kitüntetve ∴

Óriási választék mindenféle stílus és árú butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfit-szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

~ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ~

A debreceni ipartestületi kiállításon ezüst éremmel
∴ kitüntetve ∴

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás. ∴

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Globus
Fémtisztítókivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fémtisztítószer.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének szabója.

MEGÉRKEZTEK

a legdivatosabb férfi szövetujdonságok

=== őszi és téli időnyre, ===

ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének mintagyűjteménye.

SZABÓ LÁSZLÓ

férfi szabó, Széchenyi-utca 1. szám.